

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince arz ederim.

Levent GÖK

Ankara Milletvekili

Ülkemizde 2018 yılından beri devam eden ekonomik kriz, 2020 yılından beri süregelen Covid-19 salgını ve geçtiğimiz ay sıcak çatışmaya dönüşen Rusya – Ukrayna gerginliği Türkiye'nin dışa bağımlılığının en yüksek oranlarda olduğu akaryakıt ve doğalgaz fiyatlarını yüksek oranlarda etkilemiştir. Enerji ihtiyacımızın çoğunu karşılayan akaryakıt, doğalgaz ve taş kömüründe dışa bağımlılık oranları yüzde 90 seviyesinin üzerinde bulunmakta, ülkemizin yenilenebilir enerji potansiyeli ve yerli enerji kaynaklarımız değerlendirilmemektedir. Son 20 yıldır ülkemizin enerji sorununa çevre dostu ve uygun maliyetli çözümler bulunması yerine dışa bağımlılığı artıran adımlar atılmasının sonucu olarak Türkiye küresel ve bölgesel krizlerin üst üste gelmesiyle pahalı enerji kısılcasına sıkışmıştır.

Akaryakıt fiyatları yılbaşından beri yüzde 57 oranında zamlanmış, doğalgaz fiyatları son bir yılda yüzde 56 oranında artış göstermiştir. Avrupa Birliği İstatistik Ofisi'nin(Eurostat) açıkladığı verilere göre Türkiye'nin son 1 yıllık enerji enflasyonu yüzde 90 olarak gerçekleşirken AB enerji enflasyonu yüzde 27 olarak hesaplanmıştır. Ülkemizin üzerine bir karabasan gibi çöken enerji enflasyonunun temel sebebi doğru enerji politikalarının üretilip uygulanmamasıdır. 2021 yılında ülkemizin elektrik tüketimi 330 milyar kilovat saat olurken Türkiye'nin yıllık güneş enerjisi üretim potansiyeli olan 400 milyar kilovat saatin yalnızca yüzde 3'ü kullanılmakta, potansiyel rüzgâr enerjimizin ise yalnızca yüzde 2'si kullanılmaktadır. Enerji verimliliğine yönelik adımların atılmamış olması sebebiyle enerjimizin yüzde 25'i israf edilmektedir.

Enerji alanında yapılan özelleştirmeler sonrasında ülkemizin elektrik üretiminin yalnızca yüzde 16'sı kamunun elinde bulunmakta, Türkiye Petrolleri'nin sondaj ve kuyu tamamlama grupları kapatılmış durumdadır.

Karadeniz’de bulunan doğalgaz rezervlerinin kısa süre içerisinde ülkemizin enerji bağımlılığını azaltacağını duyurulmasına rağmen Karadeniz gazının deniz altı üretim sistemleri, boru sistemleri ve işleme tesisi yapımları için yabancı şirketlerden oluşan bir konsorsiyum ile anlaşılmıştır. Yerli ve milli iddiasının sadece söylemde kaldığı enerji alanında Türkiye’nin içine düştüğü çaresizliğin sebebi kısa süreli bir kriz dönemi değil, zincirleme bir politikasızlık sürecidir. Enerji alanında karar verici konumda bulunan bütün yetkililerin yurttaşlarımızın sırtına yüklenen bu krizin hesabını vermesi gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında:

1. Türkiye’nin içerisinde bulunduğu enerji enflasyonu ve kriz ortamının giderilmesi için enerji alanında kamulaştırmaya yönelik politikaların uygulanmasına yönelik herhangi bir çalışma yürütülmesi düşünülmekte midir?
2. Ülkemizin bütün enerji ihtiyacını rüzgâr ve güneş enerjisi ile karşılayabileceği bilinmektedir. Yenilenebilir enerji potansiyelimizin tamamının kullanılabilmesi için hesaplanan yatırım maliyetini açıklar mısınız? Bu kaynakların bugüne kadar yalnızca yüzde 3’ünün kullanılabilir hale getirilmiş olmasının stratejik sebeplerini açıklar mısınız?
3. 2002 – 2022 döneminde ithal edilen akaryakıt, doğalgaz ve taş kömürü miktarları ile söz konusu alımlar için ödenen ücretlerin miktarını açıklar mısınız?
4. Türkiye’nin enerjide dışa bağımlılığını daha da artıracak olan uranyum yakıtlı nükleer santral projelerinde ısrar edilmeye devam edilecek midir? Akkuyu ve Sinop nükleer güç santrallerinin öngörülen yıllık uranyum tüketimini ve santrallerde kullanılacak uranyum için ödenecek yıllık ücretleri açıklar mısınız?
5. Türkiye Petrolleri’nin sondaj ve kuyu tamamlama gruplarının kapatılmasının sebeplerini açıklar mısınız? Bu grupların yeniden oluşturulmasına yönelik hangi çalışmalar yürütülmektedir?
6. Karadeniz’deki doğalgaz keşiflerinin ardından “Bulduğumuz gibi çıkartmasını da biliriz. Sahibi de işletmesi de Türk Petrolleri’nin olacak.” şeklindeki açıklamanızdan yaklaşık 1 yıl sonra Karadeniz’deki doğalgaz için yabancı bir konsorsiyum ile anlaşma yapılmış olmasının sebeplerini açıklar mısınız?
7. Enerjide yüzde 90 oranının üzerinde dışa bağımlılık ve son 1 yılda gerçekleşen yüzde 90 oranındaki enerji enflasyonu yerli ve milli yaklaşımının bir sonucu olarak mı ortaya çıkmıştır?